

**Uchwała Komisji Habilitacyjnej z dnia 11 lipca 2025 r.
powołanej do postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie etnologia i antropologia kulturowa wszczętym na
wniosek dr. Krystiana Darmacha**

§1

Komisja Habilitacyjna w składzie:

dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ - przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej,

dr hab. Inga Kuźma, prof. UŁ - sekretarz Komisji Habilitacyjnej,

dr hab. Marcin Brocki, prof. UJ - recenzent,

dr hab. Katarzyna Majbroda, prof. UW – recenzentka,

dr hab. Agata Stanisław, prof. UAM – recenzentka,

dr hab. Mariusz Bartosiak, prof. UŁ - członek Komisji Habilitacyjnej,

prof. dr hab. Ewa Nowina-Sroczyńska - recenzentka – nieobecna,

powołana przez wspólną Komisję Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce postanowieniem z dnia 31 stycznia 2025 r. (Znak sprawy: 298010000.531.4.2024), działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U 2023 poz. 742 ze zm.), po zapoznaniu się z recenzjami – w tym dwoma negatywnymi i dokumentacją wniosku, w wyniku głosowania jawnego zwykłą większością głosów wyraża negatywną opinię w sprawie nadania dr. Krystianowi Darmachowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie etnologia i antropologia kulturowa, nie uznając spełnienia przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2-3 wskazanej ustawy.

§ 2

Na niniejszą uchwałę nie przysługuje zażalenie. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały zawierający uzasadnienie, stanowi jej integralną część.

Podpisy:

dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ

Przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej

dr hab. Inga Kuźma, prof. UŁ

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej

**Uzasadnienie uchwały Komisji Habilitacyjnej z dnia 11 lipca 2025 r.
powołanej do postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie etnologia i antropologia kulturowa wszczętym na
wniosek dr. Krystiana Darmacha**

Dnia 11 lipca 2025 r. odbyło się posiedzenie Komisji Habilitacyjnej w trybie zdalnym (§ 12 ust. 14 Regulaminu określającego szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego w Uniwersytecie Łódzkim / Załącznik do uchwały nr 660 Senatu UŁ z dnia 27 stycznia 2020 r. z późniejszymi zmianami/), powołanej do postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie etnologia i antropologia kulturowa wszczętym na wniosek dr. Krystiana Darmacha.

Komisja zebrała się w niepełnym składzie – bez Recenzentki prof. dr hab. Ewy Nowina-Sroczyńskiej.

Obecni byli:

dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ - przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej,

dr hab. Inga Kuźma, prof. UŁ - sekretarz Komisji Habilitacyjnej,

dr hab. Marcin Brocki, prof. UJ - recenzent,

dr hab. Katarzyna Majbroda, prof. UWr – recenzentka,

dr hab. Agata Stanisł, prof. UAM – recenzentka,

dr hab. Mariusz Bartosiak, prof. UŁ - członek Komisji Habilitacyjnej.

Nieobecność jednego recenzenta nie podważa kworum.

Zwołanie kolokwium habilitacyjnego ww. sprawy zostało uznane jako niezasadne w sytuacji, gdy zgodnie z art. 221 ust. 9c ww. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r.: [...] *co najmniej 2 recenzje są negatywne*, co jest także zgodne z § 12 ust. 8 Regulaminu UŁ określającego szczegółowy tryb postępowania w sprawie nadania stopnia doktora i doktora habilitowanego w Uniwersytecie Łódzkim (Załącznik do uchwały nr 660 Senatu UŁ z dnia 27 stycznia 2020 r. z późniejszymi zmianami): *Komisja habilitacyjna przeprowadza kolokwium habilitacyjne w zakresie osiągnięć naukowych osoby ubiegającej się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Kolokwium habilitacyjnego nie przeprowadza się, jeżeli co najmniej dwie recenzje są negatywne.*

Dorobek naukowy przedstawiony do oceny przez Habilitanta został oceniony negatywnie w **dwóch recenzjach** (dr hab. Agaty Stanisł, prof. UAM i dr. hab. Marcina Brockiego, prof. UJ), dwie recenzje przedstawiały konkluzje pozytywne (prof. dr hab. Ewy Nowina-Sroczyńskiej i dr hab. Katarzyny Majbrody, prof. UWr.).

W trakcie posiedzenia Komisji swoje opinie wyrazili także pozostali członkowie. Opinię pozytywną sformułował Członek Komisji dr hab. Mariusz Bartosiak, prof. UŁ oraz Sekretarz Komisji dr hab. Inga Kuźma, prof. UŁ, jak również Przewodnicząca Komisji dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ.

Pośród przesłanek wymaganych dla uzyskania przez Habilitanta stopnia doktora habilitowanego, wyrażonych w art. 219 ust. 1 pkt 1-3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami), członkowie Komisji zgodnie uznali, że nie budzi wątpliwości fakt uzyskania przez dr. K. Darmacha stopnia doktora — art. 219 ust. 1 pkt 1 wskazanej ustawy.

Zaś w odniesieniu do przesłanek art. 219 ust. 1 pkt 2-3 wskazanej ustawy, oceny Recenzentów oraz opinie pozostałych członków Komisji sformułowane w trakcie posiedzenia przedstawiały się następująco:

1/ **dr hab. Marcin Brocki, prof. UJ** - to pierwszy recenzent, który sformułował jednoznaczną ocenę negatywną. W swojej wypowiedzi przywołał kluczowe zarzuty i wątpliwości zawarte w przygotowanej recenzji. Po pierwsze, Recenzent stanowczo podkreślił brak systematycznej metody badawczej w dorobku Habilitanta, w tym brak jasno zdefiniowanej celowości w doborze materiału empirycznego oraz jego interpretacji. W jego ocenie, brak wykładni metodologicznej stanowi fundamentalną przeszkodę w ubieganiu się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Po drugie, Recenzent wyraził wątpliwości wobec całościowego dorobku naukowego Kandydata – od cyklu

monografii po inne prace naukowe – mimo iż jego recenzja skupiała się przede wszystkim na krytycznej analizie ostatniej publikacji domykającej cykl oraz artykułów. Zdaniem Recenzenta, analizowany dorobek nie zawiera jasno sformułowanych problemów badawczych ani hipotez, które determinowałyby kierunek przyjętych interpretacji. W jego opinii prace Habilitanta stanowią zbiór luźnych refleksji i subiektywnych poglądów, które nie spełniają rygorów naukowości. Po trzecie, najistotniejsze w ocenie Recenzenta, prace Habilitanta nie prowadzą do wniosków, a ich język ma charakter emocjonalny, impresyjny, nasycony metaforą i estetyzacją, co znacząco osłabia ich wartość naukową. W tekstach brak wywodu argumentacyjnego o charakterze akademickim. Dominacja osobistych doświadczeń Autora, jaką Recenzent zidentyfikował w wielu fragmentach, stoi w sprzeczności z podstawowymi standardami metodologicznymi. Choć Habilitant odwołuje się do literatury przedmiotu, czyni to w sposób niekiedy nieuzasadniony, jak choćby w przytoczeniu w całości programu konferencji naukowej bez wyraźnego powodu. Takie cytaty pełnią w ocenie Recenzenta funkcję ornamentów stylistycznych, nie prowadząc do żadnych wniosków analitycznych. Ponadto Recenzent zwraca uwagę, że Habilitant nie ujawnia mechanizmów logicznych, na których opiera swoje rozumowanie, nie wskazuje źródeł wiedzy ani nie opisuje wykorzystywanych narzędzi badawczych. Prace Habilitanta cechuje powielanie tych samych cytatów i refleksji, bez wprowadzania nowego materiału empirycznego. Dorobek ten, w ocenie Recenzenta, ma charakter eseistyczno-literacki, a nie naukowy. Z tego względu wyraża poważne wątpliwości, czy osoba bez ugruntowanej pozycji akademickiej i potwierzonego warsztatu badawczego może pretendować do kreowania nowego dyskursu antropograficznego. Dodatkowo, Recenzent zauważył, iż Habilitant publikuje niemal wyłącznie w jednym czasopiśmie naukowym – „Konteksty” – które posiada specyficzny profil redakcyjny. Gdyby Autor starał się prezentować swoje prace w innych periodykach naukowych, jego podejście mogłoby zostać poddane szerszej i bardziej krytycznej weryfikacji. Żadna z publikacji Habilitanta nie była dotychczas cytowana, a żadna z jego monografii nie doczekała się recenzji. Kandydat nie uczestniczy w znaczących projektach badawczych ani konferencjach naukowych, nie wychodzi również poza wąski krąg tematyczny i środowiskowy. Jego twórczość – zdaniem Recenzenta – nie spełnia ustawowych kryteriów wymaganych przy procedurze nadania stopnia doktora habilitowanego.

2/ Dr hab. Katarzyna Majbroda, prof. UW – recenzentka, przedstawiła w swojej recenzji opinię pozytywną na temat dorobku Habilitanta. W konkluzji jednoznacznie stwierdziła, iż Kandydat zasługuje na nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego. Recenzentka podkreśliła, że profil badawczy oraz monografie Habilitanta wpisują się w nurt badań miejskich, jednocześnie przekraczając ich tradycyjne granice tematyczne, szczególnie poprzez eksplorację miejskich studiów nocnych. Wyróżniła również „laboratoryjny” charakter jego tekstów, interpretując go jako specyficzną strategię badawczą. Przyznała jednak, że przyjęty styl narracji oraz sposób pracy Kandydata mogą utrudniać uznanie tych prac za w pełni akademickie, zwłaszcza w kontekście procedury habilitacyjnej. Jednocześnie zaznaczyła, że takie podejście metodologiczne i stylistyczne jest wyborem świadomym, co Kandydat wyraźnie sygnalizuje w swoich tekstach. W opinii Recenzentki jest to próba świadomego odejścia od konwencjonalnych modeli badawczych i narracyjnych, a nie rezultat niedostatku kompetencji metodologicznych. Styl Habilitanta – nacechowany poetyckością i silną sygnaturą autorską – może utrudniać odbiór jego prac, co jednak nie unieważnia ich poznawczego potencjału. Recenzentka przyrównała jego sposób pisanie do pracy kamery filmowej, sugerując analogie do formy teledysku. W klasycznych ramach antropologii takie podejście może budzić kontrowersje, jednak – jak zauważyła – w obrębie współczesnej antropologii kulturowej nadal toczy się debata nad kształtem i zakresem dopuszczalnych form ekspresji naukowej. W jej ocenie Habilitant uprawia autorską antropografię, która poszerza granice tekstu antropologicznego poprzez poszukiwanie nowych form wyrazu. Prace te skłaniają do refleksji nad relacją nauki, literatury i sztuki. Kandydat, według Recenzentki, świadomie i z odwagą rezygnuje z tradycyjnego cytowania źródeł metodologicznych, co – paradoksalnie – dowodzi jego biegłości w obszarze, który eksploruje. Recenzentka wskazuje na inspiracje czerpane z antropologii sensorycznej, fenomenologii, hermeneutyki oraz antropologii codzienności. Jej zdaniem Kandydat nie byłby w stanie operować tymi kategoriami w sposób tak zaawansowany, gdyby nie posiadał dogłębnej znajomości ich założeń. Z tego względu, pomimo dostrzeżonych mankamentów i przyjęcia stanowiska kompromisowego, Recenzentka pozytywnie oceniła dorobek naukowy Kandydata i zarekomendowała przyznanie mu stopnia doktora habilitowanego.

3/ Dr hab. Agata Stanisław, prof. UAM – to druga recenzentka, która przedstawiła także jednoznaczną negatywną ocenę. W swojej recenzji dokonała systematycznego przeglądu wszystkich rozdziałów trzech ocenianych monografii, ze szczególnym uwzględnieniem stosowanych przez Habilitanta kategorii analitycznych i interpretacyjnych, w tym także tych domniemyanych, które – zdaniem Recenzentki – są obecne w tekstach, choć nie zostały explicite zdefiniowane. Przedstawiając zasadnicze zarzuty względem dorobku naukowego Kandydata, Recenzentka podkreśliła, że dr K. Darmach nie uczestniczy w międzynarodowym obiegu naukowym w stopniu,

który byłby adekwatny do rangi ubieganego stopnia naukowego. Jego udział w projektach badawczych ogranicza się do epizodycznego zaangażowania w pojedynczy grant NPRH, nie posiada on grantów własnych ani nie uczestniczy aktywnie w zespołach projektowych. Wielokrotne niepowodzenia w konkursie Miniatura sugerują niedostosowanie składanych wniosków do standardów konkursowych, słabe planowanie projektowe oraz niską jakość merytoryczną. Członkostwo Kandydata w organizacjach naukowych, takich jak Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, ma charakter relatywnie świeży i nie może być interpretowane jako dowód jego wpływu na rozwój dyscypliny. Recenzentka wskazała, iż choć działalność dydaktyczno-organizacyjna Kandydata na Uniwersytecie Łódzkim zasługuje na uznanie, nie może być ona traktowana jako argument potwierdzający jego samodzielność badawczą, co stanowi kluczowy wymóg w procedurze habilitacyjnej. W odniesieniu do ocenianych monografii Recenzentka stwierdziła brak jednoznacznego zdefiniowania podstawowych pojęć i kategorii teoretycznych. Jej zdaniem Kandydat stosuje intuicyjny dobór terminologii bez osadzenia jej w literaturze przedmiotu, co nadaje pracom charakter eseistyczny i impresyjny. Struktura tekstów pozostaje niespójna – poszczególne rozdziały funkcjonują jako autonomiczne eseje, pozbawione wyraźnej osi koncepcyjnej czy metodologicznego uzasadnienia, co utrudnia formułowanie generalizacji oraz osłabia wartość epistemologiczną tych opracowań. Recenzentka zwróciła uwagę na stosowanie przez Habilitanta często niezdefiniowanych neologizmów (takich jak m.in. „antropografia”, „fenomenografia”, „aleatoryzm kontrolowany”, „anamorfoza”), które pełnią raczej funkcję stylizacyjną niż analityczną i nie są osadzone w kontekście teorii społecznych. Brak wyraźnych odniesień do uznanych koncepcji teoretycznych skutkuje wrażeniem konceptualnego chaosu, brakiem spójnej argumentacji i trudnościami w ocenie oryginalności zaprezentowanych interpretacji. Zdaniem Recenzentki, analizowany dorobek naukowy charakteryzuje się powierzchownością ujęć – mimo bogatego opisu, nie prowadzi on do głębszego zrozumienia analizowanych zjawisk społecznych i kulturowych. Narracja pozostaje nieprzejrzysta z powodu braku jasno określonych podstaw teoretycznych. Podsumowując, Recenzentka uznała wprawdzie dorobek za interesujący poznawczo, lecz nieadekwatny pod względem metodologicznym i teoretycznym do wymogów przewidzianych ustawowo dla stopnia doktora habilitowanego. Dodatkowo wskazała na poważne wątpliwości natury etycznej dotyczące metod prowadzenia badań przez Habilitanta – m.in. brak włączenia uczestników badań w proces badawczy, brak dialogu z badanymi, a także pomijanie kontekstu społecznego, szczególnie w odniesieniu do problemów miejskich, które są centralne w jego analizach. W ocenie Recenzentki, ignorowanie tych aspektów jest niezgodne ze współczesnymi powinnościami antropologii społecznej. W konsekwencji, Recenzentka – mimo iż sama jest orędowniczką nowatorskich podejść – wydała z przykrością negatywną ocenę dorobku naukowego dr. K. Darmacha, podkreślając, iż nie spełnia on kryteriów przewidzianych Ustawą o szkolnictwie wyższym i nauce dla nadania stopnia doktora habilitowanego.

4/ Dopełniając formalności, recenzję z pozytywną konkluzją nieobecnej na posiedzeniu **prof. dr hab. Ewy Nowina-Sroczyńskiej**, przedstawiła dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ - przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej. W swojej recenzji prof. Nowina-Sroczyńska przyznała, iż ocena dorobku Kandydata nie jest łatwa, bowiem ten świadomie przekracza utarte schematy badawcze, co zresztą sam zaznaczył w swoim autoreferacie. Prof. Nowina-Sroczyńska określiła Habilitanta jako twórcę niespokojnego, poszukującego i subwersywnego, eksplorującego obszary dotąd słabo opisane w antropologii. Uznając ten fakt za argument wystarczający, wyraziła przekonanie, że reprezentowany przez dr. K. Darmacha typ antropologii jest pełnoprawną formą badań naukowych. Recenzentka poddała analizie m.in. koncepcję „nocnej antropologii miasta” – autorską sygnaturę Habilitanta – wskazując także na jego uczestnictwo w gremiach naukowych zajmujących się tą problematyką. Wyborowi tematyki towarzyszyły, jak zaznaczyła, zarówno motywacje osobiste, jak i inspiracje teoriami – m.in. wybranymi koncepcjami J. Clifforda. Recenzentka zauważyła, że oceniane publikacje mają strukturę literackiego kolażu, który – w jej ocenie – stanowi metodę przeciwdziałania konwencjonalizacji wypowiedzi naukowej. Recenzja zawiera również uznanie dla stosowania przez Habilitanta strategii badawczo-literackich, takich jak opis fragmentaryczny, ekskursy, czy metaforyczne obrazowanie, inspirowane również malarstwem i literaturą. Prof. Nowina-Sroczyńska podkreśliła, że choć język Kandydata bywa emocjonalny i nacechowany ekspresją, to stanowi on świadomą strategię opartą na przekonaniu o nieadekwatności tradycyjnego stylu akademickiego wobec współczesnych zjawisk kulturowych. Jako klucz do interpretacji stylu Habilitanta, Recenzentka zaproponowała analogię do malarstwa impresjonistycznego oraz poetyki stroboskopowej – estetyki pozwalającej uchwycić pulsującą, fragmentaryczną rzeczywistość. Dostrzegła w jego pracach inspiracje twórczością m.in. J. Kerouaca, J. Pollocka, przywołując również ideę W. Burszty na temat przeniesienia malarskiego pointyizmu w obszar antropologii kulturowej z racji na jego eksplanacyjną moc w stosunku do zjawisk kultury współczesnej. Konkluzja recenzji była pozytywna – pomimo krytycznych uwag wobec stylu, języka oraz konstrukcji analiz, Autorka uznała, że wiedza, erudycja, oryginalność ujęcia oraz udział w gremiach naukowych i publikacje w renomowanych

czasopismach antropologicznych świadczą o znaczącym wkładzie dr. K. Darmacha w rozwój etnologii i antropologii kulturowej. W ocenie Recenzentki, Kandydat spełnił kryteria ustawowe i zasługuje na nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

5/ **Dr hab. Mariusz Bartosiak, prof. UŁ** - będący członkiem Komisji, przedstawił swoją pisemną opinię zakończoną oceną pozytywną. Podkreślił spójność tematyczną dorobku Habilitanta, oryginalność wybranej problematyki (studia nad nocnym wymiarem miasta), w tym w sposobie ujęcia tej tematyki oraz odwagi metodologicznej wyrażającej się w podjęciu eksperymentalnej próby redefinicji zarówno obszaru badań, jak i zastosowanych technik analitycznych. Prof. Bartosiak zwrócił uwagę, iż dr K. Darmach podjął świadome ryzyko włączenia do swojego projektu badawczego podejść i metod o odmiennych, niekiedy niekompatybilnych założeniach. W ocenie prof. Bartosiaka, Habilitant podjął jednocześnie udaną i obiecującą próbę sformułowania własnego stanowiska metodologicznego, które określił mianem antropografii – podejścia integrującego przedmiot badań, podmiot badacza oraz język jako narzędzie komunikacji rezultatów poznawczych. W dalszej części opinii prof. Bartosiak podkreślił, że język, za pomocą którego Habilitant dokonuje zapisu i opisu doświadczeń terenowych, opiera się na relacji pomiędzy „podmiotem doświadczającym i poznającym a przedmiotem tego wrażliwego i uczestniczącego badania” (s. 2 opinii). Zaznaczył również, że Kandydat w sposób świadomy wzbogaca swój styl narracyjny o elementy charakterystyczne dla dyskursu literackiego – co, choć rzadko uznawane za w pełni uprawnione w ramach tradycyjnego akademickiego paradygmatu, w jego ocenie jest w tym konkretnym przypadku metodologicznie uzasadnione i spójne z profilem projektu badawczego. Członek Komisji zauważył, że przedstawiony przez dr. K. Darmacha dorobek badawczy może i powinien być nadal rozwijany i udoskonalany w ramach dalszej „rafinacji”, której załączki dostrzec można już w jego najnowszych publikacjach. Mimo to, już na obecnym etapie, oceniany materiał posiada – w jego ocenie – wysoką wartość poznawczą i wyróżnia się oryginalnością podejścia. W konkluzji prof. Bartosiak stwierdził jednoznacznie, iż: „Biorąc pod uwagę wskazane w dokumentacji przez dra Krystiana Darmacha pozostałe obszary jego dotychczasowej aktywności naukowej, dydaktycznej i popularyzatorskiej – w tym współpracę z polskimi, a przede wszystkim zagranicznymi ośrodkami naukowymi i kulturalnymi – dochodzę do wniosku, iż spełnia on wymogi określone w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018, poz. 1668 z późniejszymi zmianami), w szczególności zaś, że wniósł znaczący wkład w rozwój dyscypliny etnologia i antropologia kulturowa. W związku z tym rekomenduję nadanie mu stopnia naukowego doktora habilitowanego.”

6/ **Dr hab. Inga Kuźma, prof. UŁ** - sekretarz Komisji Habilitacyjnej przedstawiła jednoznacznie pozytywną ocenę dorobku naukowego Kandydata. W swojej wypowiedzi skoncentrowała się na analizie charakteru twórczości Habilitanta, świadomie posługując się terminem „twórczość” – kojarzonym z praktyką artystyczną – podkreślając w ten sposób przekraczanie przez Autora konwencjonalnych wyobrażeń dotyczących dyskursu i stylistyki publikacji naukowych. W jej opinii, takie podejście posiada walor transformacyjny i stanowi wyraz eksperymentalnej mocy nauki. Sekretarz Komisji zaznaczyła, iż ocena dorobku dr. K. Darmacha może być postrzegana jako wyzwanie, zwłaszcza w kontekście tradycyjnie pozytywistycznego rozumienia naukowości w antropologii kulturowej. Jednakże jej zdaniem, o naukowej rzetelności decydują przede wszystkim zaangażowanie badawcze oraz transparentność metodologiczna, które – jak podkreśliła – są obecne w twórczości Habilitanta, zarówno w trzech monografiach przedstawionych do oceny, jak i w jego pozostałych publikacjach. Według opiniującej proces twórczy Habilitanta nie jest zjawiskiem zamkniętym, lecz dynamicznym – stale się dokonującym i rozwijającym na oczach czytelnika. Przedstawione publikacje są rezultatem długofalowej pracy koncepcyjnej, prowadzonej w odstępach czasowych, w toku której Kandydat konsekwentnie rozwijał autorską koncepcję badań terenowych i teoretyczną ramę tzw. antropografii. Styl, jakim się posługuje, nie rekonstruuje wprost fundamentów teoretycznych ani nie wskazuje jednoznacznie źródeł inspiracji metodologicznych, lecz operuje dyskretnymi tropami i wskazówkami, poddanymi autorskiej interpretacji. W opinii prof. Kuźmy szczególne znaczenie ma monografia *Nocne konteksty miejskiej kultury*, będąca podstawowym osiągnięciem w dorobku Kandydata. Habilitant zakotwicza swoje refleksje w interdyscyplinarnym amalgamacie teoretycznym, odwołując się do koncepcji antropologii miasta oraz codzienności, rozumianej poprzez mikropraktyki życia miejskiego. Wśród autorów, których prace stanowią istotne źródło inspiracji, wskazano m.in. M. Maussa, H. Lefebvre’a oraz M. de Certeau. Kandydat współpracuje także ze współczesnymi badaczami zajmującymi się problematyką nocy, aktywnie uczestnicząc w pracach środowisk naukowych zajmujących się tą dziedziną. Sekretarz Komisji zauważyła, iż Habilitant w swojej pracy badawczej poszukuje tzw. noumenu, czyli istoty doświadczenia, ukazując proces jego formowania się m.in. poprzez środki literackie i zmianę poetyki wypowiedzi – od naukowego rejestru ku bardziej estetyzującemu i eseistycznemu dyskursowi. Jego autorska koncepcja antropografii opiera się na zastosowaniu metod jakościowych, takich jak etnografia uczestnicząca, autoetnografia, autorefleksyjność oraz studia przypadków. W ocenie Sekretarza Komisji,

Habilitation wprowadza do współczesnej antropologii miasta refleksję akcentującą wymiar performatywny i estetyczny. Prof. Kuźma podkreśliła, że istotną cechą jego twórczości jest przekształcanie zastanych epistemologii i stylów badawczych w idiosynkratyczny sposób pisania i interpretowania rzeczywistości. Siłą dorobku Kandydata jest jego oryginalność, niejednoznaczność na poziomie teoretyczno-metodologicznym oraz przekraczanie granic tradycyjnego stylu akademickiego. Sekretarz Komisji zwróciła także uwagę na spójność i konsekwencję obecne w dotychczasowej działalności pisarskiej i badawczej dr. K. Darmacha. Według jej oceny autor konsekwentnie rozwija swój styl badawczy, nie unikając przy tym krytycznego dialogu z tradycją antropologiczną oraz innymi dyscyplinami humanistycznymi. Zaprezentowany dorobek, jej zdaniem, posiada wysoki poziom naukowy i spełnia ustawowe kryteria wkładu w rozwój dyscypliny etnologia i antropologia kulturowa. Choć aktywność naukowa Kandydata nie obejmuje długoterminowej współpracy z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, uczestniczył on jednak w międzynarodowych konferencjach. W swoim wykazie dorobku zadeklarował m.in. udział w ośmiu wyjazdach terenowych o charakterze kwerendowym – od Lizbony po Nowy Jork – oraz oczekiwanie na recenzje złożonych do czasopism zagranicznych artykułów. Należy on również do międzynarodowej sieci badaczy zajmujących się problematyką nocy (International Night Studies Network) oraz współpracuje z wybranymi instytucjami naukowymi w Polsce, m.in. PAN i UJ. Konkludując swoją opinię, prof. Inga Kuźma jednoznacznie stwierdziła, że przedstawiony dorobek naukowy dra K. Darmacha kwalifikuje się – zarówno pod względem oryginalności, jak i wartości merytorycznej – do nadania mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie etnologia i antropologia kulturowa.

7/ **Dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ** - przewodnicząca Komisji, przedstawiając swoją ocenę w konkluzji pozytywną, wskazała w swojej wypowiedzi, że zapoznała się z publikacjami Habilitanta w kolejności ich ukazywania się w druku, co umożliwiło jej uchwycenie dynamiki i wewnętrznej ewolucji jego podejścia badawczego. W toku argumentacji zwróciła uwagę na autorską koncepcję antropologii, rozwijaną przez dr. K. Darmacha pod nazwą antropografii. Ujęcie to, w jej ocenie, stanowi próbę przekroczenia ograniczeń wynikających z klasyfikacyjnego podziału antropologii na subdyscypliny i ma charakter intertekstualny oraz interdyscyplinarny. Szczególną uwagę poświęciła kwestii opisu doświadczenia badawczego, które Kandydat stawia w centrum swojej refleksji. Według Przewodniczącej propozycja ta stanowi alternatywę wobec obowiązujących trendów metodologicznych, w tym również nurtu antropologii refleksyjnej, który dominuje w polskim środowisku antropologicznym. Źródłem tej refleksji Przewodnicząca upatruje m.in. w surrealistycznych inspiracjach Cliffordowskich oraz w intelektualnym zapleczu czasopisma „Konteksty”, z którym Kandydat jest ściśle związany. Styl narracji, metodologia oraz nomenklatura stosowana przez Habilitanta – jak zauważyła – odbiegają od wzorców charakterystycznych dla współczesnej antropologii społecznej. Kandydat świadomie kontestuje akademicki mainstream, w którym dominuje klasyczny podział na obiekt i podmiot badań, dystans między badaczem a terenem oraz normatywny sposób uprawiania analizy. W zamian proponuje strategie osadzone w bezpośrednim doświadczeniu i autorefleksyjności, co – jak zaznaczyła Przewodnicząca – skutkuje ryzykiem popadnięcia w esencjalizację i zaciemnianie opisywanej rzeczywistości poprzez subiektywizację perspektywy badawczej. Przewodnicząca zwróciła uwagę, że Kandydat w swojej metodzie często pozostawia odbiorcy zadanie rekonstrukcji zaplecza teoretycznego i kontekstualnego. Podkreśliła również, iż wcześniejsze publikacje – zwłaszcza te z 2020 roku – pozostawiają pewien niedosyt poznawczy i formalny. W przeciwieństwie do nich, monografia z 2023 roku została przez nią uznana za dojrzałe, pełniejsze osiągnięcie, uzupełnione o solidny aparat przypisów i bibliografię. W jej ocenie, stanowi to gest uznania dla klasycznych standardów publikacji naukowej, które we wcześniejszych pracach Habilitanta były obecne w ograniczonym zakresie. Prof. Golonka-Czajkowska wskazała również na rozległy zakres inspiracji kulturowych i literackich, z których Kandydat czerpie – m.in. z historii sztuki, literatury i refleksji nad fenomenem homo ludens. Według niej to właśnie ta figura jest jednym z kluczowych odniesień w dorobku Kandydata, zwłaszcza w kontekście studiów miejskich o charakterze nocnym, które przybliżają jego twórczość do antropologii sensualnej. Mimo uznania dla oryginalności i estetyki jego podejścia, Przewodnicząca wyraziła również zastrzeżenie dotyczące metody „obserwacyjnego dryfu”, która – w jej ocenie – uległa w najnowszej publikacji wyczerpaniu i nie została pogłębiona ani rozwinięta. Zauważyła, że Habilitant odchodzi od klasycznego modelu analizy naukowej, skupiając się raczej na kulturowych idiomach niż problematyce społecznej, co może ograniczać jego wkład analityczny w dyscyplinę. Podsumowując swoją wypowiedź, Przewodnicząca Komisji podkreśliła, że ekspresyjny i niestandardowy styl pisarski dr. K. Darmacha prowokuje do dyskusji nad formą zapisu badań terenowych, co należy uznać za przejaw indywidualnego głosu metodologicznego. W jej ocenie, działalność Habilitanta w zakresie nocnych studiów miejskich ma znaczenie poznawcze i wpisuje się w rozwój dyscypliny. Pomimo wskazanych zastrzeżeń, końcowa konkluzja Przewodniczącej była jednoznacznie pozytywna – Kandydat spełnia ustawowe kryteria i zasługuje na nadanie mu

stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie etnologia i antropologia kulturowa.

Przewodnicząca Komisji podkreśliła, iż z uwagi na fakt, że dwie z czterech recenzji złożonych w postępowaniu habilitacyjnym dr. K. Darmacha są negatywne, nie jest ustawowo dopuszczalne przyjęcie przez Komisję habilitacyjną pozytywnej opinii w sprawie, a to z uwagi na treść art. 221 ust. 10 zd. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce: „*Opinia [komisji habilitacyjnej] nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne*”.

Działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami), Komisja Habilitacyjna, powołana przez Komisję wspólną Uniwersytetu Łódzkiego do spraw stopni naukowych w dyscyplinach etnologia i antropologia kulturowa, nauki o kulturze i religii oraz nauki o sztuce postanowieniem z dnia 31 stycznia 2025 r. (znak sprawy: 298010000.531.4.2024) przystąpiła do głosowania w sprawie wyrażenia opinii na temat nadania dr. Krystianowi Darmachowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie etnologia i antropologia kulturowa.

Głosowanie w sprawie wyrażenia opinii na ww. temat było jawne i jako sprawa osobowa w sprawie nadania/ odmowy nadania stopnia miał do niej zastosowanie § 52 ust. 2 Statutu UŁ: *W głosowaniu dotyczącym spraw osobowych, nieuregulowanym innymi przepisami, członek organu kolegialnego oddaje głos „za” albo „przeciw”*.

Komisja habilitacyjna głosowała w następującym składzie:

1. dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ - przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej: głos na nie
2. dr hab. Inga Kuźma, prof. UŁ - sekretarz Komisji Habilitacyjnej: głos na nie
3. dr hab. Marcin Brocki, prof. UJ - recenzent: głos na nie
4. dr hab. Katarzyna Majbroda, prof. UW - recenzentka: głos na nie
5. dr hab. Agata Stanisław, prof. UAM - recenzentka: głos na nie
6. dr hab. Mariusz Bartosiak, prof. UŁ - członek Komisji Habilitacyjnej: głos na nie

Uprawnionych do głosowania — 6

w tym oddanych głosów — 6

Liczba głosów ważnych — 6

Głosy za — 0

Głosy przeciw — 6

W świetle powyższego Komisja **wyraziła negatywną opinię** w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego dr. Krystianowi Darmachowi uznając, iż nie spełnia on przesłanek warunkujących nadanie stopnia doktora habilitowanego, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt 2 i 3 wskazanej ustawy.

Podpisy:

dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ

dr hab. Inga Kuźma, prof. UŁ

Przewodnicząca Komisji Habilitacyjnej

Sekretarz Komisji Habilitacyjnej